

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะของช่องไพโรเมต และความสัมพันธ์ของช่องไพโรเมตที่มีต่อสัมพันธภาพการสบฟัน และลักษณะเฉพาะภายในขากรรไกร นอกจากนี้ยังทำให้ได้รับข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับ ร้อยละของความถี่ของลักษณะการสบฟัน และค่าเฉลี่ยของขนาดของขากรรไกรในชุดฟันน้ำนมของเด็กไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยข้อสรุปที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้มีดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไป

1.1.1 ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ได้เก็บข้อมูลจากแบบจำลองฟันในระยะชุดฟันน้ำนมของเด็กจำนวน 60 คน ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีอายุระหว่าง 3.58-6.42 ปี และมีอายุเฉลี่ย 5.16 ปี

1.1.2 ลักษณะของช่องไพโรเมต

1) ความถี่ของการพบช่องไพโรเมต จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า

- ร้อยละของความถี่ของการพบช่องไพโรเมตในกลุ่มที่แบ่งตามจำนวนตำแหน่งที่พบในขากรรไกร มีค่าดังนี้
 - กลุ่มที่มีช่องไพโรเมตทั้งสิ้นตำแหน่ง ร้อยละ 60.00
 - กลุ่มที่มีช่องไพโรเมตสามตำแหน่ง ร้อยละ 6.67
 - กลุ่มที่มีช่องไพโรเมตสองตำแหน่ง ร้อยละ 18.33
 - กลุ่มที่มีช่องไพโรเมตหนึ่งตำแหน่ง ร้อยละ 6.67
 - กลุ่มที่ไม่พบว่ามีช่องไพโรเมตบนขากรรไกร ร้อยละ 8.33
- ร้อยละของความถี่ของการพบช่องไพโรเมตนับตามจำนวนความถี่ที่พบในขากรรไกร
 - ขากรรไกรบนมีความถี่ของการพบว่ามีช่องไพโรเมต ร้อยละ 87.50
 - ขากรรไกรล่างมีความถี่ของการพบว่ามีช่องไพโรเมต ร้อยละ 64.17

- การมีช่องไพรเมตมักจะพบแบบมีพร้อมกันทั้งสองข้างของขากรรไกร และร้อยละของการพบในขากรรไกรบนมากกว่าในขากรรไกรล่าง สำหรับร้อยละของการพบ ในเพศชายและเพศหญิงไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2) ขนาดของช่องไพรเมต

ขนาดความกว้างในแนวใกล้กลาง-ไกลกลาง แบ่งอธิบายตามกลุ่มของช่องไพรเมต ดังนี้

- ขนาดของช่องไพรเมตในกลุ่มตัวอย่างที่มีช่องไพรเมต 4 ตำแหน่ง
 - ค่าเฉลี่ยความกว้างของช่องไพรเมตในกลุ่มที่มีช่องไพรเมต 4 ตำแหน่งจำนวน 36 คน มีค่าคือ
 - ค่าเฉลี่ยความกว้างของช่องไพรเมตหนึ่งข้าง
 - ขากรรไกรบนมีค่าเท่ากับ 1.35 ± 0.46 มิลลิเมตร
 - ขากรรไกรล่างมีค่าเท่ากับ 0.74 ± 0.31 มิลลิเมตร
 - ค่าเฉลี่ยผลรวมของขนาดช่องไพรเมตทั้งสองข้างในขากรรไกร
 - ขากรรไกรบนมีค่าเท่ากับ 2.70 ± 0.93 มิลลิเมตร
 - ขากรรไกรล่างมีค่าเท่ากับ 1.47 ± 0.61 มิลลิเมตร
 - ช่องไพรเมตในขากรรไกรบนมีขนาดกว้างกว่าในขากรรไกรล่างทั้งในกลุ่มเพศชายและเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 - ขนาดของช่องไพรเมตในขากรรไกรบนด้านซ้ายมีขนาดกว้างกว่าในด้านขวาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และส่วนในขากรรไกรล่างด้านซ้ายและขวามีขนาดไม่แตกต่างกัน
 - ขนาดของช่องไพรเมตในแต่ละตำแหน่งบนขากรรไกรระหว่างเพศชายและเพศหญิงไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 - ขนาดของช่องไพรเมตในกลุ่มตัวอย่างที่มีช่องไพรเมต 2-3 ตำแหน่ง
 - ในกลุ่มนี้มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คนมีค่าเฉลี่ยความกว้างของช่องไพรเมตแบ่งตามตำแหน่ง คือ
 - ช่องไพรเมตในขากรรไกรบนด้านซ้ายมีขนาดเท่ากับ 0.84 ± 0.42 มิลลิเมตร
 - ช่องไพรเมตในขากรรไกรบนด้านขวามีขนาดเท่ากับ 0.87 ± 0.43 มิลลิเมตร
 - ช่องไพรเมตในขากรรไกรล่างด้านซ้าย มีขนาดเท่ากับ 0.32 ± 0.12 มิลลิเมตร
 - กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ไม่พบมีช่องไพรเมตในขากรรไกรล่างด้านขวา

- ขนาดของช่องไพรมัตในกลุ่มตัวอย่างที่มีช่องไพรมัต 0-1 ตำแหน่ง
ในกลุ่มนี้มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 4 คน มีความกว้างของช่องไพรมัตแบ่งตามตำแหน่ง คือ
 - ค่าเฉลี่ยความกว้างของช่องไพรมัตในขากรรไกรบนด้านซ้ายมีขนาดเท่ากับ 0.29 ± 0.01 มิลลิเมตร
 - ขนาดของช่องไพรมัตในขากรรไกรล่างด้านขวาซึ่งพบในกลุ่มตัวอย่างเพียงหนึ่งคนเท่านั้นมีขนาดเท่ากับ 0.31 มิลลิเมตร
 - กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ไม่พบมีช่องไพรมัตในขากรรไกรบนด้านขวา
 - กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ไม่พบมีช่องไพรมัตในขากรรไกรล่างด้านซ้าย
- ขนาดของช่องไพรมัตแปรผันตามจำนวนที่พบในขากรรไกร ในขากรรไกรที่มีจำนวนของช่องไพรมัตครบทุกตำแหน่งจะมีขนาดของช่องไพรมัตกว้างมากที่สุด และขนาดของช่องไพรมัตจะมีขนาดลดลงเมื่อจำนวนของช่องไพรมัตลดลง
- ขนาดของช่องไพรมัตคิดเป็นร้อยละ 53.47 ของผลรวมของขนาดช่องว่างทั้งหมดที่มีในขากรรไกรบน และร้อยละ 51.04 ในขากรรไกรล่าง ช่องไพรมัตจึงเป็นช่องว่างที่มีขนาดใหญ่และน่าจะมีอิทธิพลต่อลักษณะอื่น ๆ บน ส่วนโค้งแนวฟัน

1.1.3 ร้อยละของความถี่ขององค์ประกอบการสบฟัน

ลักษณะการสบฟันในกลุ่มประชากรและกลุ่มเชื้อชาติที่แตกต่างกันมีค่าร้อยละของความถี่และอัตราความชุกของการพบลักษณะการสบฟันที่ค่อนข้างผันแปร ซึ่งไม่สามารถนำข้อมูลมาเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างอย่างมีมาตรฐานเดียวกันได้เนื่องจากมีความแตกต่างของวิธีการเก็บข้อมูลที่ยังขาดหลักเกณฑ์ที่เป็นหลักสากล จุดอ้างอิงที่ใช้ในการวัดที่ต่างกัน วิธีการวัดที่ต่างกัน ซึ่งมีทั้งการตรวจด้วยตาเปล่า และการตรวจจากแบบจำลองฟัน ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ก็ใช้วิธีการวัดลักษณะการสบฟันแตกต่างจากการศึกษาอื่น โดยมีการใช้เซอร์เวย์อร์เทเบิลเพื่อปรับตำแหน่งของระนาบสบฟันของแบบจำลองฟันให้ขนานกับพื้นก่อนวัดลักษณะการสบฟัน

นอกจากนี้ช่วงเวลาในการศึกษาที่แตกต่างกันก็อาจทำให้ลักษณะการสบฟันในประชากรเปลี่ยนแปลงได้ อิทธิพลของโอบฮูนิสซีย (oral habit) และสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเด็กอาจมีผลต่อลักษณะการสบฟัน

ค่าร้อยละของความถี่ของ แต่ละองค์ประกอบการสบฟันในกลุ่มตัวอย่าง (ตารางที่ 16 หน้า 71) ได้แก่ สัมพันธภาพพระหว่างฟันกราม สัมพันธภาพพระหว่างฟันเขี้ยว และการเหลื่อมแนวโค้ง

ระหว่างกลุ่มเพศชายกับเพศหญิงจะมีค่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการเหลื่อม
แนวราบในแต่ละกลุ่มจะมีความแตกต่างกันในเพศชายและเพศหญิง

การศึกษาในครั้งนี้พบมีลักษณะการกระจายของ ร้อยละของความถี่แยกตามองค์ประกอบ
ของการสพันดังนี้

1) สัมพันธภาพระหว่างฟันกรามน้ำนม

- รูปแบบที่พบมากที่สุด คือ ชั้น ไกล่กลาง พบร้อยละ 38.33 ซึ่งแยกเป็นชั้น ไกล่กลาง
น้อยกว่าเท่ากับ 2 มิลลิเมตร ร้อยละ 33.33 และชั้น ไกล่กลางมากกว่า 2 มิลลิเมตร
ร้อยละ 5.00 ลำดับถัดมาได้แก่ ฟลัชเทอร์มินอลเพลนมีความชุกร้อยละ 28.33
และชั้น ไกล่กลางพบร้อยละ 20.00 นอกจากนี้รูปแบบความสัมพันธ์ของฟันกราม
ยังมีลักษณะที่มีความสัมพันธ์ของข้างซ้ายและข้างขวาต่างกัน ซึ่งเรียกว่าเป็น
ความสัมพันธ์ในรูปแบบผสม พบร้อยละ 13.33
- ผลการศึกษาในครั้งนี้มีความชุกของรูปแบบชั้น ไกล่กลางมากที่สุด ซึ่งแตกต่าง
จากการศึกษาในอดีตในประเทศไทยที่พบรูปแบบฟลัชเทอร์มินอลเพลนมากที่สุด
- ในแต่ละประเทศจะมีความชุกของรูปแบบสัมพันธภาพระหว่างฟันกรามน้ำนม
แตกต่างกัน แต่รูปแบบฟลัชเทอร์มินอลจะเป็นรูปแบบที่มีความชุกสูงที่สุดใน
การศึกษาส่วนใหญ่

2) สัมพันธภาพระหว่างฟันเขี้ยวน้ำนม

- ค่าสัดส่วนที่พบในกลุ่มตัวอย่างเรียงตามลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ แบบ Class II
มีความชุกร้อยละ 51.67 แบบ Class I มีความชุกร้อยละ 33.33 และแบบ Class III
มีความชุกร้อยละ 3.33 นอกจากนี้ความสัมพันธ์ของฟันเขี้ยวมีรูปแบบเป็นแบบ
ผสมเช่นเดียวกับความสัมพันธ์ของฟันกราม โดยมีค่าความชุกร้อยละ 11.67
- ผลการศึกษาในครั้งนี้มีค่าความชุกของรูปแบบความสัมพันธ์แบบ Class II มาก
ที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Foster และ Hamilton ในประเทศอังกฤษ
แต่แตกต่างจากการศึกษาส่วนใหญ่ที่พบว่ามีความชุกในรูปแบบ Class I มากที่สุด

3) การเหลื่อมแนวราบ

- ลักษณะของการเหลื่อมแนวราบที่มีสัดส่วนของความชุกมากที่สุด ได้แก่ การ
เหลื่อมแนวราบ มากกว่า 2.0 ถึง 5.0 มิลลิเมตร พบร้อยละ 53.33 ลำดับต่อมา คือ

การเลื่อมแนวราบมากกว่า 0 ถึง 2.0 มิลลิเมตร ร้อยละ 41.67 และที่พบน้อยที่สุด คือ การเลื่อมแนวราบน้อยกว่าศูนย์มิลลิเมตร มีค่าความชุกร้อยละ 5.00

- ผลการศึกษาในครั้งนี้มีความชุกของรูปแบบการเลื่อมแนวราบ มากกว่า 2.0 ถึง 5.0 มิลลิเมตรมากที่สุด ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาในอดีตในประเทศไทย และ การศึกษาส่วนใหญ่ที่มีค่าความชุกของรูปแบบการเลื่อมแนวราบมากกว่า 0 ถึง 2 มิลลิเมตรมากที่สุด ซึ่งถือเป็นขนาดปกติตามเกณฑ์ในการศึกษาส่วนใหญ่
- ลักษณะการเลื่อมแนวราบที่พบระหว่างเพศชายกับเพศหญิงของการศึกษาครั้งนี้ พบว่ามีสัดส่วนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยในเพศชายจะมีร้อยละ ของการพบลักษณะการเลื่อมแนวราบที่มากกว่าปกติ (มากกว่า 2 มิลลิเมตร) มากกว่าในเพศหญิง และในเพศหญิงก็จะมียุทธยะของการพบลักษณะการเลื่อม แนวราบขนาดปกติมากกว่าในเพศชาย

4) การเลื่อมแนวตั้ง

- ความชุกของการพบลักษณะการเลื่อมแนวตั้งเรียงตามลำดับ ดังนี้ การเลื่อม แนวตั้งที่มีค่ามากกว่าร้อยละ 50 ถึงร้อยละ 75 ของความสูงของฟันตัดล่างมีค่า ความชุกร้อยละ 40.00 การเลื่อมแนวตั้งมากกว่าร้อยละ 75 มีค่าความชุกร้อยละ 31.67 การเลื่อมแนวตั้งที่มีค่ามากกว่าร้อยละ 25 ถึงร้อยละ 50 มีความชุกร้อยละ 15.00 และการเลื่อมแนวตั้งที่มีค่าน้อยกว่าร้อยละ 25 มีค่าความชุกร้อยละ 8.33 ที่เหลืออีกร้อยละ 5.00 เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะการสบแบบไขว้ของฟันหน้า ทำให้ไม่สามารถตรวจลักษณะการเลื่อมแนวตั้งได้
- กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ส่วนใหญ่มีการสบฟันที่มีลักษณะของการเลื่อม แนวตั้งมีขนาดมากกว่าค่าปกติซึ่งควรจะมีการเลื่อมแนวตั้งอยู่ในช่วงร้อยละ 10 ถึงร้อยละ 40
- ผลการศึกษาในครั้งนี้มีความชุกของการเลื่อมแนวตั้งที่มากกว่าปกติมากกว่า การศึกษาในอดีตที่เคยทำมาก่อนในประเทศไทย

1.1.4 ขนาดของฟันน้ำนม

ขนาดของค่าเฉลี่ยของขนาดฟันทุกซี่ในเพศชายและเพศหญิงแสดงดังตารางที่ 17 (หน้า 74) ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้พบว่าค่าเฉลี่ยขนาดของฟันน้ำนมทุกซี่มีขนาดใหญ่กว่าการศึกษาอื่นๆ ซึ่ง สาเหตุที่ทำให้ผลการศึกษา มีความแตกต่างกันอาจเนื่องมาจากความแตกต่างของวิธีการวัด กลุ่ม

ตัวอย่าง และช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษา แต่อย่างไรก็ตามการศึกษาในครั้งนี้มีขนาดของฟันในเพศชาย ทุกซี่มีขนาดใหญ่กว่าในเพศหญิงเหมือนกับผลการศึกษาอื่น ๆ แต่มีเพียงฟันตัดซี่กลางบน ฟันตัดซี่ข้างบน และฟันกรามซี่ที่หนึ่งบน ฟันตัดซี่กลางล่าง ฟันกรามน้ำนมซี่ที่หนึ่งล่าง และฟันกรามน้ำนมซี่ที่สองล่างที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.1.5 ขนาดของส่วนโค้งแนวฟัน

การศึกษานี้มีการหาค่าเฉลี่ยของขนาดส่วนโค้งแนวฟันของกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้ง 60 คน ซึ่งค่าเฉลี่ยขนาดของส่วนโค้งแนวฟันแสดงดังตารางที่ 18 (หน้า 75) นอกจากนี้ผลจากการศึกษาครั้งนี้ สามารถสรุปได้ว่า

- ขนาดของส่วนโค้งแนวฟันในทุกมิติ ซึ่งได้แก่ ความกว้างระหว่างฟันเขี้ยว ความกว้างระหว่างฟันกราม ความยาวส่วนโค้ง และความยาวโดยรอบความโค้ง ในขากรรไกรบนมีขนาดใหญ่กว่าในขากรรไกรล่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- ขนาดของความกว้างระหว่างฟันเขี้ยวในขากรรไกรล่าง ความยาวส่วนโค้งและความยาวโดยรอบความโค้งทั้งขากรรไกรบนและขากรรไกรล่างในเพศชายจะมีขนาดใหญ่กว่าในเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนค่าความกว้างระหว่างฟันเขี้ยวในขากรรไกรบน และค่าความกว้างระหว่างฟันกรามทั้งขากรรไกรบนและล่างมีขนาดไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดของส่วนโค้งแนวฟันระหว่างการศึกษาครั้งนี้กับการศึกษาอื่น ๆ ที่ผ่านมานั้นจะทำได้ยาก เนื่องจากแต่ละการศึกษามีวิธีการวัด และจุดอ้างอิงที่ใช้ในการวัดขนาดของส่วนโค้งแนวฟันที่แตกต่างกัน

1.1.6 ขนาดของช่องว่างที่มีในขากรรไกร

- ในกลุ่มตัวอย่างมีความซุกของเด็กที่มีช่องว่างและไม่มีช่องว่างในขากรรไกร คือ ในขากรรไกรบนมีร้อยละ 90.00 และร้อยละ 10.00 ตามลำดับ ส่วนในขากรรไกรล่างมีร้อยละ 81.67 และร้อยละ 18.33 ตามลำดับ
- ขนาดความกว้างของช่องว่างที่มีในขากรรไกรบนและขากรรไกรล่างในการศึกษาครั้งนี้ ในกลุ่มที่มีช่องว่างฟันมีค่าเฉลี่ยของขนาดช่องว่างที่มีในขากรรไกรเท่ากับ 5.72 ± 2.97 มิลลิเมตร และ 3.76 ± 2.33 มิลลิเมตร ในขากรรไกรบนและล่างตามลำดับ โดยค่าเฉลี่ยในขากรรไกรบนจะมีขนาดใหญ่กว่าในขากรรไกรล่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

- ขนาดความกว้างของช่องว่างที่มีในขากรรไกรบนและขากรรไกรล่างในการศึกษาครั้งนี้ ในกลุ่มที่ไม่มีช่องระหว่างฟันมีค่าเฉลี่ยของขนาดช่องว่างที่มีในขากรรไกรบนและล่างเท่ากับ -0.89 ± 1.04 มิลลิเมตร และ -1.05 ± 0.91 มิลลิเมตร ตามลำดับ โดยค่าเฉลี่ยของขนาดช่องว่างในขากรรไกรบน ไม่มีความแตกต่างจากในขากรรไกรล่างที่ระดับนัยสำคัญ 0.05
- ขนาดของช่องว่างโดยรวมที่มีในขากรรไกรทั้งกลุ่มที่มีและกลุ่มที่ไม่มีช่องระหว่างฟัน ระหว่างเพศชายและเพศหญิง ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีช่องว่างในขากรรไกร ซึ่ง ในขากรรไกรบนพบร้อยละ 10.00 และขากรรไกรล่างพบร้อยละ 18.33 จะมีโอกาสการเกิดฟันซ้อนเกได้ในระยะชุดฟันแท้

6.2 ความสัมพันธ์ระหว่างช่องโพรเมตกับลักษณะเฉพาะของส่วนโค้งแนวฟัน

6.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างช่องโพรเมตกับการสบฟัน

1) ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มของช่องโพรเมตกับการสบฟัน

ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าในกลุ่มของช่องโพรเมตทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ที่พบช่องโพรเมต 4 ตำแหน่ง กลุ่มที่ 2 พบช่องโพรเมต 2-3 ตำแหน่ง และกลุ่มที่ 3 พบช่องโพรเมต 0-1 ตำแหน่ง มีค่าร้อยละของการพบลักษณะการสบฟันไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในทุกองค์ประกอบการสบฟัน ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างฟันกราม สัมพันธภาพระหว่างฟันเขี้ยว การเหลื่อมแนวราบ และการเหลื่อมแนวตั้ง ซึ่งจากผลการศึกษาครั้งนี้ทำให้สามารถสรุปได้ว่าจำนวนของช่องโพรเมตที่พบบนขากรรไกร ไม่มีผลทำให้เกิดลักษณะการสบฟันที่แตกต่างกัน ดังนั้นจำนวนของช่องโพรเมตที่พบบนขากรรไกรจึงไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการสบฟัน

2) ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดช่องโพรเมตกับการสบฟัน

สัมพันธภาพระหว่างฟันกรามแนวนอนแบบขึ้น ไกลกลางน่าจะมีส่วนสัมพันธ์กับการมีขนาดของช่องว่างระหว่างซี่ฟันรวมถึงช่องโพรเมตในขากรรไกรบนที่มีขนาดเล็กกว่ากลุ่มความสัมพันธ์แบบอื่นๆ ส่วนสัมพันธภาพระหว่างฟันเขี้ยวแนวนอน การเหลื่อมแนวราบและการเหลื่อมแนวตั้ง ไม่พบว่าลักษณะที่ต่างกันของรูปแบบการสบฟันมีความสัมพันธ์กับขนาดของช่องโพรเมต

6.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างช่องโพรงกับขนาดฟัน

การมีช่องโพรงในขากรรไกรจะมีความสัมพันธ์กับขากรรไกรที่มีขนาดของฟันซี่เล็ก โดยที่ในขากรรไกรที่มีช่องโพรงจะมีขนาดของฟันที่อยู่ด้านหน้าต่อช่องโพรงขนาดเล็กลงกว่า กลุ่มที่ไม่มีช่องโพรงในขากรรไกร

6.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างช่องโพรงกับขนาดของส่วนโค้งแนวฟัน

การมีช่องโพรงในระยะชุดฟันน้ำนมจะมีความสัมพันธ์กับขากรรไกรที่มีขนาดของส่วนโค้งแนวฟันขนาดใหญ่

6.2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างช่องโพรงกับขนาดของช่องว่างที่มีในขากรรไกร

การมีช่องโพรงมีความสัมพันธ์กับขนาดของช่องว่างที่มีในขากรรไกร โดยที่การมีช่องโพรงจะพบในขากรรไกรที่มีช่องระหว่างฟัน โดยจำนวนและขนาดของช่องโพรงในขากรรไกรจะแปรผันตามขนาดของช่องว่างที่มีในขากรรไกร ในขากรรไกรที่มีขนาดของช่องว่างฟันมากมีโอกาสที่จะพบช่องโพรงในขากรรไกรมากและมีขนาดของช่องโพรงที่มีขนาดใหญ่กว่าในขากรรไกรที่มีช่องว่างฟันน้อย

6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบการสบฟัน

6.3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธ์ภาพระหว่างฟันกราม สัมพันธ์ภาพระหว่างฟันเขี้ยวและการเหลื่อมแนวราบ

ผลการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาถึงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธ์ภาพระหว่างฟันกราม สัมพันธ์ภาพระหว่างฟันเขี้ยว และการเหลื่อมแนวราบ ซึ่งทำให้ได้รับข้อมูลดังต่อไปนี้

- ในกลุ่มตัวอย่างที่มีสัมพันธ์ภาพระหว่างฟันกรามแบบฟลิชเทอร์มินอลเพลน และแบบขั้น ไกลกลางจะมีร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์ของฟันเขี้ยวแน่น เป็นแบบ Class II และมีสัดส่วนของการเหลื่อมแนวราบ 2-5 มิลลิเมตรมากที่สุด
- ในกลุ่มตัวอย่างที่มีสัมพันธ์ภาพระหว่างฟันกรามแบบขั้น ไกลกลาง จำนวนตัวอย่างส่วนใหญ่ในกลุ่มขั้น ไกลกลางนี้จะมีร้อยละของลักษณะสัมพันธ์ภาพระหว่างฟันเขี้ยวแน่นเป็นแบบ Class I และมีลักษณะการเหลื่อมแนวราบ 0-2 มิลลิเมตร

แต่อย่างไรก็ดีลักษณะการกระจายของค่าความชุกของลักษณะการสบฟันดังกล่าวเป็นเพียงข้อสังเกตที่ได้รับเฉพาะในการศึกษานี้เท่านั้น นอกจากนี้ลักษณะการกระจายของค่า สัดส่วนของลักษณะสัมพันธ์สภาพการสบฟันในกลุ่มตัวอย่างส่วนที่เหลือก็มีในรูปแบบอื่นด้วย ทั้งนี้เนื่องจากมีปัจจัยหลายอย่างที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดลักษณะการสบฟัน ซึ่งส่งผลให้มีความผันแปรของลักษณะการสบฟันในประชากร

6.3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการสบฟัน ผลรวมขนาดความกว้างของซี่ฟันและขนาดของช่องไฟรเมต

ในส่วนนี้จะอธิบายถึงผลการศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่น่าจะมีอิทธิพลในการกำหนดตำแหน่งของฟันกับลักษณะสัมพันธ์สภาพการสบฟันในแนวหน้าหลังของขากรรไกร ได้แก่ ขนาดช่องไฟรเมต และผลรวมขนาดความกว้างของซี่ฟัน ซึ่งข้อสรุปที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้มีดังนี้

- ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธ์ภาพระหว่างฟันกรามน้ำนมกับผลรวมขนาดความกว้างของซี่ฟันและขนาดของช่องไฟรเมต

ขนาดของฟันหน้าบน ฟันหน้าล่าง และฟันกรามล่าง และขนาดของช่องไฟรเมตในขากรรไกรบนในกลุ่มชั้น ไกลกลางจะมีขนาดใหญ่กว่ากลุ่มกลุ่มฟัลซ์เทอร์มินอลเพลน และกลุ่มชั้น ไกลกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับกลุ่มที่มีลักษณะสัมพันธ์ภาพระหว่างฟันกรามแบบฟัลซ์เทอร์มินอล และแบบชั้น ไกลกลางในการศึกษานี้พบว่าขนาดของฟันและขนาดของช่องไฟรเมตระหว่างทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งแสดงให้เห็นว่าขนาดของฟันและขนาดของช่องไฟรเมตไม่มีผลทำให้เกิดลักษณะการสบฟันที่แตกต่างกันระหว่างแบบฟัลซ์เทอร์มินอล และแบบชั้น ไกลกลาง

- ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธ์ภาพระหว่างฟันเขี้ยวกับผลรวมขนาดความกว้างของซี่ฟันและขนาดของช่องไฟรเมต

ขนาดของฟันหน้าบนและฟันหน้าล่างที่อยู่หน้าต่อช่องไฟรเมต และขนาดของฟันกรามหลังล่างไม่มีผลต่อลักษณะสัมพันธ์ภาพระหว่างฟันเขี้ยว

แต่อย่างไรก็ดีผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยผลรวมขนาดฟันหลังสามซี่ในขากรรไกรบนในกลุ่ม Class II มีค่ามากกว่ากลุ่ม Class I อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งกลุ่มที่มีลักษณะสัมพันธ์ภาพของฟันเขี้ยวแบบ Class II จะมีตำแหน่งของฟันเขี้ยวน้ำนมบนอยู่หน้ากว่า

ตำแหน่งปกติในแบบ Class I การที่ผลรวมขนาดของฟันหลังบนมีขนาดใหญ่กว่าใน Class I จึงอาจมีผลทำให้ตำแหน่งของฟันเขี้ยวโน้มมนอนอยู่ก่อนไปทางด้านหน้ามากขึ้น

- ความสัมพันธ์ระหว่างการเหลื่อมแนวราบ กับผลรวมขนาดความกว้างของซี่ฟัน และขนาดของช่องไฟเรเมต

จากผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าค่าเฉลี่ยผลรวมขนาดฟันและค่าเฉลี่ยขนาดของช่องไฟเรเมตทั้งในขากรรไกรบนและล่างไม่มีผลต่อขนาดของการเหลื่อมแนวราบ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved